

Eva Nyst

e.nyst@medischcontact.nl

@medischcontact

Erasmus MC en KLM lokken medisch toerist

Ruim vierhonderd buitenlanders kwamen in 2017 af op de hoogcomplexe zorg van het Erasmus MC. Het ziekenhuis heeft afspraken gemaakt met KLM Health Services en Schiphol om dit te bevorderen. Waarom boort Rotterdam deze markt aan?

‘D eelt u de mening dat gespecialiseerde apparatuur, zoals bestralingsrobots, exclusief ingezet moeten worden voor de Nederlandse premie- en belastingbetalers?’ De PVV had deze Kamervraag snel klaar toen het Erasmus MC in Rotterdam afgelopen week bekendmaakte te gaan samenwerken met luchtvaartmaatschappij KLM en Schiphol om meer buitenlandse patiënten naar Nederland te halen. Het gaat om patiënten die ‘hoogcomplexe zorg’ nodig hebben. De Rotterdammers hebben hiervoor het International Patient Center The Netherlands (IPC) in het leven geroepen.

Wat is dat International Patient Center The Netherlands precies?

Het IPC is het ‘toonaangevende medisch toerismebedrijf’ van het Erasmus MC en heeft een eigen directeur, Stephanie de Blécourt. Ze is in april 2017 aangesteld en op 13 november is het IPC van start gegaan. ‘Medical travel is een wereldwijd fenomeen’, zegt De Blécourt. 4 procent van de wereldbevolking consumeert zorg buiten de landsgrenzen, vertelt ze. Dat gebeurt om verschillende redenen. Soms is de zorg in eigen land niet beschikbaar, soms is die in het buitenland goedkoper. Veel Amerikanen gaan bijvoorbeeld naar Mexico voor een nieuwe heup. Dan zijn er de cosmetische electieve ingrepen, Thailand en Colombia worden daarvoor veel bezocht. Daarbij is er ook nog een groep patiënten op zoek naar de allerbeste dokter ter wereld. De Blécourt: ‘Die zorg is net als al het andere aan globalisering onderhevig. Op deze laatste categorie richten we ons.’ Groot-Brittannië, Duitsland en België staan al hoog op de Europese *medical travel*-ranglijstjes die te vinden zijn op Google. ‘Nederland is daar nog helemaal niet mee bezig geweest’, zegt de IPC-directeur. ‘We zijn hier sinds 2006 druk bezig geweest marktwerking in de zorg te introduceren. Ziekenhuizen hebben strategische keuzes en efficiëncyslagen gemaakt. Nu is het moment gekomen om heel specialistische zorg breder te gaan aanbieden.’

Welke buitenlandse patiënten wil het Erasmus MC behandelen?

Het IPC van het Erasmus MC richt zich op buitenlandse patiënten met een gecompliceerde diagnose, die op zoek zijn naar innovatieve en complexe behandelingen. Ook voor een consult of een second opinion zijn ze welkom. Ze komen naar de havenstad voor onder andere hersentumoren, hartafwijkingen en groeistoornissen. Met de nieuwe samenwerking moet het aantal internationale patiënten dit jaar met zo'n tweehonderd groeien. Afgelopen jaar kwamen er al ongeveer vierhonderd buitenlanders naar het academisch ziekenhuis, van wie de helft uit de voormalige Nederlandse Antillen, zoals Aruba en Curaçao. De andere helft kwam uit negentig verschillende landen.

Wat betalen deze buitenlandse patiënten voor de zorg?

Voor mensen die geen Nederlandse ziektekostenverzekering hebben, worden zogeheten passantentarieven vastgesteld.

'We doen dit al jaren, zonder dat het impact heeft gehad op de wachtlijsten'

Het is verboden voor zorgverleners om een duurdere rekening te sturen aan bijvoorbeeld vermogende passanten. In Duitsland bestaan wel verschillende passantentarieven, zegt De Blécourt. Nederland maakt dergelijk verschil al met de collegegelden. Sinds een aantal jaar wordt daarbij ook onderscheid gemaakt: studenten van binnen de EU betalen 2000 euro, van daarbuiten tot 20.000 euro.

Wat krijgt de IPC-patiënt voor zijn geld?

Naast de rekening voor de ziekenhuiszorg, betaalt de passant 3500 euro voor het 'servicepakket'. Hiermee krijgt hij een persoonlijke, verpleegkundige zorgcoördinator en koopt hij een deel van de heisa

van een behandeling in het buitenland af: het ziekenhuis stelt een uitnodigingsbrief voor de visumaanvraag op, levert een tolk bij de behandelingen en boekt reis, transfers en hotel. Het visum en de verplichte reisverzekering moet de patiënt zelf regelen en ook de financiële rompslomp is aan hem, waarbij hij de volledige rekening vooraf moet betalen. Het IPC licht de patiënt online uitgebreid voor over rechten en plichten, de niet-reanimeerverklaring en euthanasie: 'Als uw lijden ondraaglijk en hopeloos is, kunt u als patiënt een arts vragen om u te ondersteunen met euthanasie of hulp bij zelfdoding, als aan bepaalde zorgvuldigheidseisen is voldaan.'

Waarom wil het Erasmus MC internationaal patiënten werven?

'De Nederlandse gezondheidszorg is de beste van Europa en staat hoog in internationale ranglijsten. Nederland scoort gemiddeld een 9,3 op de Euro Health Consumer Index', zegt Ernst Kuipers, voorzitter van de raad van

bestuur van het Erasmus MC, die kansen ziet om van Nederland een belangrijke bestemming voor *medical travel* te maken. Kuipers: 'Onze visie is om complexe medisch-specialistische zorg van het Erasmus MC wereldwijd te koppelen aan de zorgvraag van internationale patiënten.' Hij wijst erop dat Nederlanders gewend zijn aan landgenoten die over de grens gaan voor een operatie, maar het als heel vreemd ervaren dat buitenlanders hier worden geopereerd.

Gaat dat niet ten koste van de zorg?

'Nee, het gaat om heel kleine aantallen en dus om een heel klein percentage', zegt rvb-voorzitter Kuipers. En als het concept een succes blijkt en de aantallen toenemen? Kuipers: 'Dan kunnen we

sturen. Bedenk wel dat we dit al jaren doen terwijl het geen impact heeft gehad op de wachtlijsten. We zijn nu naar buiten getreden omdat we een samenwerking met KLM en Schiphol zijn aangegaan.'

Wat vindt de minister van zorg als exportproduct?

Wat de huidige minister van de Rotterdamse internationaliseringsplannen vindt, weten we pas als hij de vragen heeft beantwoord. Wel is duidelijk dat de vorige VWS-minister gecharmeerd was van zorgtoerisme. Edith Schippers stelde in 2014 dat het kabinet de conclusie onderschrijft 'dat het aantrekken van betalende buitenlandse patiënten door Nederlandse zorgaanbieders voordelen kan bieden voor de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van zorg voor Nederlandse verzekerden.' De toenmalige minister schreef dit in een reactie op een rapport van de werkgroep voor het Interdepartementale Beleidsonderzoek (IBO) Grensoverschrijdende Zorg, die het van belang vond 'te stimuleren dat Nederlandse zorgaanbieders oog hebben voor de buitenlandse markt'.

Hebben Nederlandse zorgaanbieders inmiddels oog voor de buitenlandse markt?

Het VUmc zit om de hoek bij Schiphol en het UMC Maastricht ligt op een steenworp van Duitsland en België. Het ligt voor de hand dat zij vaak buitenlandse patiënten behandelen en er afspraken over hebben gemaakt. Het AMC daarentegen werft niet en is dat ook niet van plan, want het heeft er de capaciteit niet voor. De traumaheli van het umc in Groningen rukt soms uit voor ongevallen in Duitsland. Radboudumc behandelt jaarlijks zo'n zeshonderd – vaak Duitse – buitenlandse patiënten en lanceert dit jaar het met Rotterdam vergelijkbare initiatief Radboud International Patient Office. ■

web

Meer over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl.